

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne prostre. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljene prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Demokratska kandidatna lista.

Kandidatna lista demokratske stranke za mariborsko-celjsko volilno okrožje, kakor jo je sprejel zbor zaupnikov JDS dne 28. okt. v Celju, je verna slika strukture stranke in tudi verna slika njenega programa. Dočim se kandidatna lista klerikalne in samostojne kmečke stranke izražata v enostranosti teh dveh strank s tem, da so na listi skoro izključno zastopniki enega, t. j. kmečkega stanu, je demokratska stranka tudi s sestavo kandidatne liste pokazala, da noče ustrezati demagoškim nagnenjem, ampak da hoče služiti narodni in državni ideji z odkritostjo onega, ki mu ni za trenuten uspeh, ampak za trajno uveljavljanje svojih načel. Demokratska stranka je stranka srednje poti, stranka vseh onih stanov, katerih interesi se sicer tuintam v malenkostih križajo, katera nasprotja pa vendar niso takšna, da se pri dobri volji in uvidevnosti ne bi dala izravnati.

Zato vidite v demokratski kandidatni listi na prvem mestu našega najodličnejšega političnega delavca, idealista dr. Kukovca, poleg njega pa zastopnike obrti (Rebek itd.), trgovine, uradništva in kmečkega stanu.

Demokratska kandidatna lista pa je obenem izraz velike naše politične ideje državnega edinstva, izraz najjačje volje, bojevati in dobojevati boj proti vsem onim, ki prihajajo med narod z demagoškimi gesli, ki skrivajo v sebi kal razdora in razpada enotne države, izraz naše nezlomljive volje, da ustvarimo politično in gospodarsko močno državo. Boj se bide v znamenju vprašanja: ali jugoslovanstvo ali separatizem, ali obstoj in razvoj države ali njen razpad. Z vsi tehtnostjo svojih duševnih sil bomo nastopali v volilnem boju in pozneje proti vsem onim, ki vpijejo »roč od Beograda, proč od Srbov!«, dasi dobro vemo, da taka gesla pri našem, skozi stoletja v sovražstvu proti srbskemu plemenu našega naroda vzgajanem ljudstvu najdejo še mnogo odziva.

Mi nismo stranka od danes do jutri, nismo stranka, ki bi šla s strahlišča trenutnih uspehov, ampak smo stranka, ki ima v prvi vrsti pred očmi interes države. Cela naša kandidatna lista je samo en velik izraz te misli, zato ne dvomimo, da se bodo zanjo izrekli vsi oni, ki hočejo dobro narodu in državi, vsi oni, ki nočejo, da razpade naša narodna država v brezpomembne drobce.

Zato gre naš klic po vsem volilnem okrožju: ne drobite in ne cepite naših naprednih vrst, ne nasedajte ljudem, ki pod krinko nezadovoljstva ustvarjajo nove brezpomembne stranke, ne udajajte se demagoštvu in zakrivanju resnice! Zavedajte se, da je velika in močna demokratska stranka najmočnejša zaščitnica velike in močne Jugoslavije.

Volilno gibanje.

Svajno zborovanje JDS v Mariboru.

Volilni shod, ki ga je sklicala JDS minulo nedeljo v Mariboru je nad vse pričakovanje lepo uspel. Mn. dr. Kukovec in kandidat g. Ivan Rebek sta se pripeljala že v soboto z večernim vlakom in prisostvovala zaupnemu sestanku, ki je bil nad vse živahen.

Shod v Narodnem domu je otvoril posl. Voglar s kratkim nagovorom na številne zborovalce, ki so napolni veliko dvorano.

Mn. dr. Kukovec je nato v poldrugurnem govoru stvarno in z nemi lastno resnobo razvijal program demokratske stranke, vsa važna politična in gospodarska ter socialna vprašanja. Njegove besede — brez patosa in iskanja aplavza, so padale

tako prepričevalno in obenem svareče, da je postala v dvorani grobna tišina in vsi zborovalci so odobravo sledili izvajanjem tega našega največjega političnega idealista. Minister se je dotaknil tudi naših obmejnih vprašanj ter povdarjal, da mora vlada proti nemškim protidržavnim elementom z vsi svojo avtoriteto nastopiti in jih tako naučiti spoštovanja naše nacionalne države. Obenem pa pri tem ne smemo pozabljati obveznosti, ki nam jih nalaga mirovna pogodba glede narodnih manjšin. Stvarno in pregledno je g. min. razpravljal o potrebi okrožnih samouprav, kar so zborovalci odobraval. Ravnotako so navzoči pritrjevali ministru, ko je žigosal protidržavno delovanje klerikalne politike in utemeljeval v interesu države potrebo močne JDS, če se hočemo Slovenci v Jugoslaviji primerno uveljaviti in obdržati svojo novo svobodo. Minister je končal s kratkim obrisom težavnega zunanjepolitičnega položaja, ki nam nalaga resno delo, zlasti sedaj pred volitvami.

Kandidat Ivan Rebek je razvil svoj obrtniški program, ki gre za tem, da se odpravi 8-urni delavnik za male obrti, ker samo škoduje, ne da bi kaj koristil. Številni navzoči obrtniki so simpatičnemu bojevniku za njih koristi navdušeno pritrjevali.

Kot tretji govornik je nastopil kandidat dr. Vlad. Serbec, ki je razpravljal o gospodarskih vprašanjih in domačih mariborskih javnih zadevah, kot komisarijatu, ki je še danes v rokah klerikalca, stanovanjskem uradu, t. d.

Na to je predlagal g. dr. Avg. Reisman sl. deče resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

1. Obsojamo najnovišo klerikalno gonjo proti armadi kot prikrit boj proti državnemu edinstvu.

2. pozivljamo pokrajinsko in centralno vlado, da odstrani klerikalna politična eksponenta v popolnem naprednem Mariboru pri vodstvu mestne občine in stanovanjskem uradu.

3. Se priključujemo resolucijam celjskega shoda JDS glede okrožne samouprave

4. Izražamo zaupanje ministru dr. Kukovcu ter nar. posl. gg. Kejžarju in Voglarju.

Popoldne se je odpeljal min. dr. Kukovec z gosp. Rebekom na shod v Slov. Bistrici, ki je ravno tako lepo uspel. JDS je tu na severu zopet pokazala, da ima med resnim občinstvom največ zaslonbe smotrna politika državne edinstvenosti in prave demokracije!

Volilna shoda JDS v Slovenjgradu in Šostanju v nedeljo 7. tm. sta bila lepo obiskana, zlasti od inteligence in obrtništva. O strankinem programu in delu, o razmerju do drugih strank in o drugih važnih podb. n.ih vprašanjih sta obširno razpravljala strankini kandidati g. prof. Mravljak ter g. Založnik iz Cella. Ministru dr. Kukovcu, demokratski stranki in njenim kandidatom se je izreklo zaupanje.

Volilna sestanka v Trovcljah in Hrastniku v nedeljo 7. tm. sta bila poobiski in po vsebini tako lepa, da po uspehu daleč nadkrijujetera, velike kričave shode. Poročata sta strankina kandidata gg. Ivan Prekoršek in V. Spindler. Odgovarjala sta na mnoga vprašanja, ki so jih stavili zborovalci zlasti na sestanku v Hrastniku. Na obeh sestankih so bili zastopani vsi stavovi, uradništvo, kmetje, obrtništvo, trgovci itd.

Velik volilni shod JDS v Lubjanu dne 5. tm. je bila na namirnif. s. c. a. d. e. okratske misli. Govoril so demokratski kandidati dr. Tavčar, Reber in Mohorčič in dr. Kramer.

Komunistični volilni shod v Celju je bil sklican za nedeljo 7. tm. ob 9. uri v gostino pri Z. L. nem. travniku. Prišlo je par poročevalcev iz Maribora,

med njimi Nachtigall, iz Trbovelj in neki Fabijančič. Ker v Celju komunistične stranke ni, so bil na shodu sami soc. demokrati in iz radovednosti tudi nekaj pristašev drugih strank. Do stvarnih poročil sploh ni prišlo, ampak se je vršilo triurno prerakanje semintja in kreg in prepir med obema strankama, v katerem so drug drugemu predbacivali tudi korita. Med splošnim vikom in krikom je nehala polomija ob 3/4 12 uri.

Odstop dr. Rybača in dr. Gregorina od kandidature. V sled nevarnosti, da bi se v volilnem boju izigravali osebi obeh znanh primorskih politikov druga proti drugi, ker sta oba bila kandidata v istem volilnem okrožju, in ker bi s tem znali biti oškodovani interesi primorskih Slovencev, sta oba odstopila kot kandidata. To je smisel izjave, ki sta jo te dni objavila v listih. Narodnosocialna »Nova pravda« se v nesramnosnem članku zaganja v demokratsko stranko, češ da je ona kriva tega odstopa, da je izdala interese beguncev itd. Verjamemo, da narodne socialiste odstop dr. Rybača hudo boli, odtod ves ta gnev in srd, na katerega izbruhe pa odgovarjati nam niti v glavo ne pade. Demokratska stranka je preresna, da bi se dala je količkaj razburjati od političnih otročarij kakoga Deržiča ali Brandnerja in podobnih.

Za svobodne volitve in proti velem dajniški agitaciji. Minister notranjih del je poslal vsem oblastem okrožnice, v kateri jim ukazuje, da morajo stori vse za popolnoma svobodne volitve. Svobodne volitve pa ne pomenijo, da je dopuščena tudi eventualna protidržavna agitacija. Stališče vlade je, da narodno edinstvo ne more biti predmet diskusije, gre edino le za vprašanje notranje uredbe države. Politični organi, ki bi dopuščali kakšno propagando proti državi, pridejo takoj v preiskavo. Proti krivcem je treba brez odloga nastopiti. Poverjeniki za notranja dela morajo to nadzirati, obenem pa skrbeti, da se ne godi nikjer volilno nasilje.

Dobra karakteristika Ljubljansko »Jutro« prinaša o klerikalnih sledečo zanimivo karakteristiko: Sladek navzgor, sladek navzdol. To je klerikaliec. Navzdol se dobrika vsem instinktom mase, ruje proti Srbom, govori o militarizmu, piše o avtonomiji, vpije o lastni zakonodaji, kriči o veri, zabavlja vseprek. Misli pa samo na sebe in na sebe samega, na svojo politično moč, na funde, in eželno samoupravo razume tako, da bi samo on rad upravljal deželo. V Beogradu pa podpisuje vse finančne zakone, soglašajo z vsemi davki, dobiva rede, hodi na dvor, se približuje ministrom, liže generalom podplate, povišuje železniške tarife, krepko podpisuje svoje banke in podjetja, šteti izvoznike in velekapitaliste, pomaga uničevati agrarno reformo. Doma prodaja kmeta, kmetijsko družbo, delavca, uradnika, konzumerja. V Beogradu prodaja državo, Slovenijo, avtonomijo, finance — vse prodaja, kar more. To je politično verižništvo na debelo.

Proč od Srbov! Tako je na klerikalnem shod v Šostanju volil klerikalni kandidat Pušenjak. Hvatil je tudi Madžarsko, kako lepo je zdaj pod klerikalno vlado vse urejeno. Čidne sadove bo rodila Pušenjakova demagogialna Maščevanje za tako brezglavo politiko pride prej ali slej!

Klerikalna hujskaritva ni izbirčna v sredstvih. Ker hoče dr. Kukovec za malo obrit spremembo glede 8-urnega delavnika, vpije klerikalni »Večerni list«, da hoče soloh odpraviti 8-urni delavnik. Samo da se laže in natočine.

Tudi socialistični listi uganjajo liki »Večernemu listu« demagoštvu in hočejo dokazati, da namerava dr. Kukovec odpraviti 8-urni delavnik. K nastatramo ponovno, da se gre le za malo obrt, ki je s prisilnim 8-urnim delavnikom težko

prizadeta in ki zahteva svobodo glede delovnega časa, katerega naj si določa mali obrtnik sam seveda sporazumno z delavcem, ki ga mali obrtnik ne more siliti, da bi delal več ko 8 ur, ki pa lahko dela več, če to sam hoče. Na tak način bi bilo ustrezno malemu obrtniku, delavcu pa se ne zgodi nikaka krivica. Pripominjamo, da je v celjskem mestnem sosvetu, ko je g. Rebek predlagal tozadevno resolucijo, glasoval za to celo zastopnik socialistov gospod Koren. S tem je povedano vse na naslov socialističnih demagogov.

Obrtniški volilni shod se drži v sredo 10. nov. ob 5 uri popoldan v Celju v Narodnem domu.

Volilni shodi JDS v konjskem okraju se vrše 14. nov. v Ločah in Tepanjah, 21. nov. v Zrečah.

Volilni shod klerikalcev pri Sv. Urbanu v Slov. Gor. se je na veliko žalost klerikalcev spremenil v shod Sam. kmetijske stranke.

Celjski nemški listič s posebno slastjo skuša smešiti naše politične razmere, dasi v to seveda manjka moralna kvalifikacija ljudem, ki stoje za lističem. V zadnji številki se je spravil na volilno gibanje, v katerem se pojavlja nekaj grdih, pa zlobno preračunanih neresnic. Zahtevo demokratske stranke pa mariborsko-celjsko-prekmurski upravni edinici postavlja v luč navadnega volilnega manevra. Naj si skribent lističa pogleda program naše stranke in našel bo tam točko o edinstveni državi, pa o šroki avtonomiji občin, okrajev in gospodarsko zaokroženih pokrajin. Kot tako smatramo z vsi upravičenostjo tudi navedeno ozemlje. Trdijo dalje, da je dr. Kukovec hotel zamenjavo krone za dinar v razmerju 10:1. To je seveda grda laž, katere je zmožen samo zagrizeno nemški skribent. Tretjič trdi, da na kandidatnih listah ni zastopnikov trgovine. Na sproti temu opozorimo, da ima demokratska stranka na Štajerskem na 4. mestu trgovskega kandidata in da poleg tega kandidira na tej listi še en trgovec. Toliko v pojasnilo tistim Nemcem, ki še vsaj malo bolj pošteno mislijo nego Cillierčin skribent.

Komunistična stranka za Slovenijo postavi danes 9. tm svoje kandidatne liste. Njen voditelj dr. Lemež se baha okrog, da bodo komunisti pri volitvah socialiste »pohodili«.

V Dolu pri Hrastniku so imeli klerikalci 7. t. m. volilni shod. Druge nesreče ni bilo, kakor da je ravno med kaplanovim govorom križ iz kota na tla zletel. Kmetje so rekli: če bi se to zgodilo na kakem naprednem shodu, bi klerikalni listi takoj zavpili: glejte, križ so liberalci vrgli na tla.

Politične vesti.

Jadranska pogajanja. Naši delegati so 4. nov. zvečer odpotovali na jadranska pogajanja v Italijo.

Narodno predstavništvo bo, kakor sodijo v beogradskih političnih krogih, odgode-o do sestanka konstituite.

Za iskreno prijateljstvo med balkanskimi državami je podal izjavo bolgarski min. predsednik Stambulski.

Pri občinskih volitvah na Angleškem je delavska stranka doživela težek poraz. Z ubila je celo svoje najmočnejše postojanke, razna industrijska središča kakor Manchester, Liverpool itd.

8 vseruski sovjetski kongres se vrši 20. dec.

Mariborske novice.

V prid korškim dijakom-beguncem priredi mariborska dijaška kuhinja 13. tm velik Martinov večer v koncertni dvorani mariborskega gledališča.

Tatvina v Rāčjem. Tudi so iz kmetijske zadruge neznanj toriki ukradli za krog 100.000 K manufakturnega blaga. Ojpehali so ga na vozu proti Framu.

Gene za slanino je odsek za dolotanje cen do 1. okt. 1920: 1 kg slanine, debelina 10 cm 5 K, 7-10 cm debelina 6 K, 11-12 cm 7 K, 13-14 cm 8 K, 15-16 cm 9 K, 17-18 cm 10 K, 19-20 cm 11 K, 21-22 cm 12 K, 23-24 cm 13 K, 25-26 cm 14 K, 27-28 cm 15 K, 29-30 cm 16 K, 31-32 cm 17 K, 33-34 cm 18 K, 35-36 cm 19 K, 37-38 cm 20 K, 39-40 cm 21 K, 41-42 cm 22 K, 43-44 cm 23 K, 45-46 cm 24 K, 47-48 cm 25 K, 49-50 cm 26 K, 51-52 cm 27 K, 53-54 cm 28 K, 55-56 cm 29 K, 57-58 cm 30 K, 59-60 cm 31 K, 61-62 cm 32 K, 63-64 cm 33 K, 65-66 cm 34 K, 67-68 cm 35 K, 69-70 cm 36 K, 71-72 cm 37 K, 73-74 cm 38 K, 75-76 cm 39 K, 77-78 cm 40 K, 79-80 cm 41 K, 81-82 cm 42 K, 83-84 cm 43 K, 85-86 cm 44 K, 87-88 cm 45 K, 89-90 cm 46 K, 91-92 cm 47 K, 93-94 cm 48 K, 95-96 cm 49 K, 97-98 cm 50 K, 99-100 cm 51 K.

Iz mariborskega okraja se nam poroča, da je najti tam še vse polno hišnih in javnih napisov s spakcedranimi nemškimi imeni občin. Tu je pač v prvi vrsti naloga glavarstva, da napravi red. Slovenski čimnikar v Mariboru. Domačin, večletni dobrovoljec Ljudevit Pucelj je dobil čimnikarsko koncesijo. Slovenski hišni posestniki so opozorjeni.

Ptujske novice.

Ptuj. Posestrimi Celje in Maribor sta že izbrisali sramoto, da bi bil Nemec načelnik trgovskega gremija. Edino mi ptujski slovenski trgovci se še nismo zavedli svoje dolžnosti, da se otresemo te sramote. Ali pa se nam morda rezdi, da med nami ni za to sposobnega človeka? Ali pa je morda ljubosumnost med nami tako velika, da rajši pustimo stvar kakor je? Ali je pa naša zavednost tako mala, da nam ne diktira dolžnosti, ki jo imamo v svoji narodni državi? Pričakujemo, da se greh v dolednem času zabiše. XYZ.

Redek lovski plen. V soboto 30. oktobra je ustrelil B. bosek ne otoku pod Orešjem divjega mačka. Je lepa žival, ki tehta 6½ kg. Divjih mačk v naših krajih ni. Žive še po velikih gozdovih na Hrvaškem, Ogrskem, odkoder se je sem zatekel.

Celjske novice.

Prememba v trgovini. Gosp. Drago Sirec, poznani vrtonarodni naš trgovec, je prevzel trgovino g. Al. Fabiana v Cankarjevi ulici in si uredi manufakturno trgovino.

Mitnice v Celju so hvala bogu po dolgem boju izginile, ostali so pa po cestah še spomini na nje v obliki hlobov kot ostankov mitniških naprav. Ti srednjeveški ostanki tvorijo zlasti v ulicah, kjer vkljub sklopom mestnega sosveta še vedno nisi vpeljane luči, stalno nevarnost za pasante v sedaj temnih nočeh. Gospoda mestnega ekonomu prosimo, da nas reši te nadloge.

Sestanek »Ruskega krožka« v gostilni Narodnega doma v Celju v torek ob 8. uri zvečer.

Dramatično društvo v Celju nanašnja vsem društvom, ki se obračajo radi veseloigre »Rodoljub iz Amerike« na Dramatično društvo, da se dobi ista pri avtorju gosp. Rudolfa Doboviškeu, pisarna dr. Karlovšek, Celje.

Ura na celjskem farnem zvoniku znori vsak pondeljek v jutro za najmanj 10 minut prezgodaj. Kaže sicer v vse štiri vetrove, vendar na nobeno stran ni čas isti. Kako hudo je gledati, ko bije ura osem in se otroci, ki so šli pravčasno od doma v šolo, poganjajo po blatni cesti v strahu, da zamude pouk. To porivanje ure opazujemo že mesece, da ne rečemo leta. Čas bi bil, da se ura popravi.

Kopalnice v Celju. G. Marko Tratnik je že pred 4 tedni zaprl svoje kopalnice. Ker je to podjetje edino v Celju ter za korist ljudstva nujno potrebno, zahteva občinstvo, da se kopalnice odpre; če že noče lastnik sam, naj da v najem ali pa naj prevzame mestna občina. Tako podjetje v zimskem času vendar ne sme počivati.

Samopomoč v Celju deli ta teden za vse člane različno blago (stofe) in konfekcijo za moške in ženske, po nizki ceni.

Do nezavesti upijanil se je krošnjar Franc Klepar v nedeljo 7. t. m. Policija ga je našla na cesti, kjer je ležal kot mrtič. Seveda bo strogo kaznovan.

Ročna torba iz rumenega usnja, nova (vsobina: perilo z inicijali »V. K.«) se je zgubila v soboto 6. novembra na peronu celjske železniške postaje. Pošten najditelj se prosi, da najdeno blago proti nagradi izroči v likvidacijski pisarni (Perjenova hiša) v Celju.

Lep, mladi lovski pes se je zaletel k Mariji Fodermayer v Dobrišvasi št. 32.

Za Jugoslovansko Matico se je nabral na gostiji Cirila in Rezike Dolžan znesek 501 K. Novoporočencema obilo sreče, gostom iskrena hvala! Slovenci, posnemajte! (G. blagajnika celjske podružnice JM prosimo, da ta znesek v našem uredništvu dvigne.)

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice«

Em. Lilek.

Ustavni načrti za Jugoslavijo.

(Dalje.)

V § 9 brani dr. Sagadin pravo države »u stanju nužde«. On piše, da ima to pravo »svoj izvor u višim interesima države, u odnosima, koji su vanredni, nenormalni, za koje obično pravo kao norma za redovne prilike ne postoji«. K temu bi pripomnil, da se v takšnih odnosih dostikrat vlada identificira z državo in da brani pod firmo prava države svoje lastne interese. V Švici je to »pravo nužde« za vlado po ustavi odmerjeno (§ 102, čl. 11). Na Angleškem mora vlada v izvanrednih razmerah prositi parlament, da izda zakon, po katerem bi potem ona smela izdajati izredne odredbe. V teh, po demokratičnih in parlamentarnih načelih vladanih državah ni znan § 13 avstrijske Schmerlingove ustave iz l. 1861, pa tudi ne § 14 avstrijske decemberske ustave iz l. 1867.

V § 11 razpravlja o odnosu naše sedanjice ustave napram kompetenci konstituante. On trdi, »da je naše državno ujedinjenje definitivno izvršeno 1. decembra 1918 i ne spada u nadležnost konstituante.« Tudi monarhijska oblika naše države »sa dinastijom Karadjordjevića je nedirljiva točka ustava naše države. Ustavotvorna Skupština može rešavati o tome, da-li će naša država usvojiti za Narodno Predstavništvo jednodomni ili dvodomni sistem, može zaključiti, da se predje iz današnjega oblika parlamentarne vlade u drugi — n. pr. jedan, koji bi ličio na sistem predsedniške vlade; ona je suverena u pogledu unutrašnje organizacije naše države, može birati između najstrožijeg centralizma i najšire decentralizacije itd., ali bi prelazila granice nadležnosti, date joj aktom ujedinjenja, ako bi n. pr. htela da uvede oblik kakve federalističke države ili kakvog državnog saveza«. To »ograničenje« nadležnosti konstituante stoji v protislovju s piščevimi besedami na str. 9: »suvereniteti Ustavotvorne Skupštine ne sme se ni u kom pravcu prejudicirati.«

Protislovje je, če enkrat dopušča konstituanti, da preide iz današnje oblike vladavine na sistem predsedniške vlade, drugič pa piše — na isti strani 33 — da je monarhija »nedirljiva točka ustava naše države.« Ker piše v opombi na str. 34 proti republikancu Li. Stojanoviću, da prizna vse dobre strani predsedniške in vse slabe strani parlamentarno-monarhijske vlade, morem zaključiti, da razumeva pod sistemom predsedniške vlade republikansko vladavino, pa ne takšno vladavino v monarhiji, po kateri bi bil samo predsednik ministristva vzet iz večine parlamenta, pa samo on njemu odgovoren, ne pa tudi drugi ministri, ki ne bi smeli biti politiki, ampak samo strokovnjaki, izvoljeni za sodelavce od ministrskega predsednika. Ako se ne motim, je Sagadinov ideal angleška monarhijska forma, po kateri je zares Angleška pravzaprav republika z naslednim predsednikom, ki še zmiraj nosi naslov kralja Vel. Britanije in Irske in carja Indije. Zakaj so Angleži, ki so že imeli republiko od l. 1649 - 1660, obdržali do današnjega dne monarhijsko obliko? Prvič, ker jim kralj od l. 1714 naprej ni več na poti njihovemu svobodnemu razvijanju; drugič iz razlogov njihove azijske politike, ker pred azijskimi narodi zaleže naslov predsednika; tretjič, Angleži so dovolj bogati, da lahko plačajo stroške za monarhijski sijaj in drugo, kar je z monarhijsko formo v zvezi; četrtič, ker so Angleži hladnega temperamenta in premišljenega značaja, ki ne ljubi naglih skokov in nasilnih prevratov, ampak name to revolucije evolucijo. Pa vendar se je pri vsem tem tudi tam v največjem času republikanski sistem uveljavil v severoameriških, južnoafriških in avstralskih kolonijah, ki so se vse spremenile v republike.

Da uživajo Angleži pod svojo monarhijsko obliko večjo svobodo kakor Francozi pod republikansko, to je res. Vzrok temu pa je, ker na Angleškem še zmiraj vlada stari selfgovernement, samouprava v grofijah, na Francoskem pa velja centralistična, državno-birokratična uprava, prevzeta iz časov Napoleona I.

Ne verjamem, da bi se dala »prava demokracija« spojiti z monarhijo,

ker prava demokracija se osniva na suvereniteti celega naroda, monarhija pa na suvereniteti ene osebe, monarha. Prava demokracija ne potrebuje »jake vlade«, ampak zakonito vladanje.

Tako pobija v tem odseku (Pravni značaj naše države) pravnik Sagadin dostikrat politik Sagadin. — S političnega gledišča ima prav, ako skuša pravno dokazati, da je naše državno ujedinjenje definitivno izvršeno 1. decembra 1918 in da ne spada več v nadležnost konstituante. S polnim pravom piše na str. 20:

»Zajednička volja naroda je njegov Ustav«. In ta zajednička volja, da ostanemo ujedinjeni Slovenci, Hrvati in Srbi, obstoj še danes!

S političnega gledišča je za konstituante tudi »nedirljiva točka« vladarska vlast kralja Petra, prvega vladarja v srbski zgodovini, ki je zmiraj vladal ustavno in parlamentarno.

Izven diskusije mora ostati tudi regentstvo.

(Dalje prih.)

DNEVNE NOVICE.

V zasedenem ozemlju so Italijani povodom obletnice »zmage« pri Vittorio Venette (ob polomu) proglasili amnestijo, po kateri se morejo vrniti svobodno domov vsi, ki so svojevoljno pobegnili in oni, ki so jih nagnale okupacijske oblasti.

Državna p. sredovalnica za delo, podružnica Maribor sporoča, da se je v času od 1. januarja do 31. oktobra 1920 poslužilo zavoda 10.166 strank, in sicer 4348 delodajalcev in 5818 delojemalcev. V teh 10 mesecih je bilo posredovanih 2500 služb. Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno. Pismene prošnje in proglašeni delodajalcev se rešujejo z obratno pošto, vendar pa naj se dopisi pravilno frankirajo in za odgovor prilagajo znamke.

Zakon o prisilnem delu se je v raznih krajih Bolgarske že pričel porabljati za javna dela. Vse moško prebivalstvo od 20. do 55. leta je bilo pozvano na 6. tm. na desetdnevno prisilno delo pri popravljaju cest okoli Sofije.

Prvi jugoslovanski gostilničarski kongres se vrši 15. in 16. nov. v Beogradu. Zastopanih bo blizu 600 gostilničarskih organizacij.

Razni nemški napisi kakor »Nicht-raucher« itd. bi pač že lahko zginiti v vagonih vlakov, ki vozijo izključno po našem ozemlju, n. pr. iz Zagreba v Maribor.

Iz volilne tehnike. Odstop dr. Rybača je narodne socijalce popolnoma konsterniral. V svojem brezpupcu so se v soboto opolnoči z avtomobilom pripeljali v Maribor, zbudili odvetnika dr. Ravnika (koroškega rojaka) in ga naprosili, da je sprejel Rybačevo mesto. Dr. Ravnik je bil tudi še pred kratkim član demokratske stranke. Kako je nato postal v svoji notranjosti socijalist, o tem zgodovina molči.

»Gospodarski zvon« je na občnem zboru 4. tm. za novega predsednika izvolil g. dr. Jos. C. Oblaka.

Zastave v naši vojski. Podpisana je naredba o zastavah v naši vojski. Vsi polki in divizije v operativni in rezervni vojski, kakor tudi poveljstvo celokupnega orožništva dobijo svojo zastavo, sestavljeno iz državne trobojnice in trakov. Na eni strani zastave bo letnica izročitve, na drugi pa napis: »Verujem v Boga — za kralja i otačbino.«

Središče. Umrla je v nedeljo 7. tm. Katarina Vrablj roj. Dečko, posestnica v Središču, sestra pokojnega celjskega prvoboritelja Dr. Ivana Dečka, v starosti 70 let. Bila je dobra mati in vrla narodna žena. Blago ji spomin!

Iz jugoslov. dem. stranke.

Poziv našim političnim delavcem. Pod uplivom pokreta »Samostojne kmetske stranke« so nekateri posamezniki iz naših organizacij v izdatni meri posvetili svoje moči novemu kmetskemu gibanju. Pri tem pa so izpustili iz vidika dolžnosti napram lastni stranki, programu in organizaciji te stranke. Naša stranka kot odločno napredna in svobodomiselnja pozdravlja vsak pokret, ki pomenja politično in duševno osvoboditev od klerikalne politike, ki pomenja toliko, da važni kmetski stan prevzame odločanje o svoji politični usodi v lastne roke in si s tem odreka političnemu skrbništvu

župnikov in kaplanov. Mnogo pa je razlogov, ki vedno bolj močno govorijo za to, da Jugoslovanska demokratska stranka zopet oživi povsod — po vseh večjih selih in občinah svoje krajevne organizacije. Politično strankarsko življenje je izraz vedno razvijajočih se gospodarskih in kulturnih razmer v narodu, zato je treba misliti na bodočnost. Neizodoljstvo je vzbudilo drugod in pri nas med Slovenci več novih strank. Previdno in potrpežljivo pričakujemo dokazov, da so to res naravni in nujni pojavi našega polit. in socijaln. življenja in da imajo goje za trajen obstoj. Dokler pa tega ni, pozivljamo vse naše pol. delavce, da pri bodočem volilnem delu mislijo na oživljanje starih in ustanavljanje novih političnih organizacij JDS. Vsporedno s političnim organiziranjem našega ljudstva gre od naše stranke gospodarsko organiziranje po deželi. Ko sklicujete v sedanji volilni dobi zaupne sestanke in volilne odbore po mestih, trgih in selih, izvolite predsednika, njegovega namestnika, tajnika, blagajnika in 4—6 odbornikov(ic). Ta volilni odbor je obenem odbor nove organizacije za dotični kraj. Ta odbor skrbi za nabiranje novih članov. Imena novih odborov ali dopolnitev starih odborov sporočite z naslovi vred tajništvu JDS v Ljubljani, Narodni dom I. nadstr. ozir. za celjsko okrožje tudi tajništvu JDS v Celju. Krepko in takoj na delo! Tajništvo JDS v Ljubljani.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Zakon o splošni carinski tarifi.

(Dalje.)

Člen 6.

Carine se ne plačujejo:

1. Od predmetov poljedeljstva in živinoreje, dobljenih na lastnem ali v zakup vzetem zemljišču, ki se nahaja izven meje v coni 20 kilometrov, kakor tudi od živine in orodja, ki služi za obdelovanje te zemlje, ako je bilo radi tega izvoženo. Ravnoisto velja za inozemce, če nimajo zemljišča oddaljenega za več ko 20 km od meje, kadar uvožijo živino in orodje za obdelovanje zemlje, to pa samo na podlagi vzajemnosti.

To odredbo more vlada po svojem prevdanku ustaviti v celoti ali deloma za določene kraje, a za druge pustiti v veljavi, kakor tudi zmanjšati cono 20 km;

2. Od vsega blaga domačega izvora, ki se izvozi, pa ne proda, ter se vrača nazaj v Srbijo, kakor tudi blago, ki gre iz Srbije čez inozemstvo in se vrne potem v Srbijo, če se more nedvomljivo dokazati srbski izvor blaga;

3. Od živine, ki se goni na pašo ali začasno opravljanje poljedeljskih poslov, kakor tudi od prirastka in proizvodov, dobljenih od živine v tem času;

4. Od blaga, na katero znaša carina manj kakor 10 para;

5. Od predmetov, ki se naj razstavijo v kaki javni razstavi in od predmetov za razne tekme, za določeni čas;

6. Od stvarij potnikov, kočijažev in brodarjev, katere so rabljene in služijo lastni potrebi, kakor: perilo, obleka, posteljna oprava, hrana, zdravila, knjige in drugi predmeti porabe, potrebni za čas potovanja, a ne več kakor za 2 dni;

6 a. Od rabljenih stvarij in drugih predmetov, kakor tudi knjig, tudi vezanih, rabljenih ali novih, ki pripadajo dijaku, ki se vračajo od študija v inozemstvu;

7. Od instrumentov obrtnikov in mojstrov, kakor tudi orodja in instrumentov veščakov, učencev, lekarnarjev in drugih oseb, katere rabijo pri svojem poslu, bodisi da jih seboj nosijo, bodisi, da se im vnaprej pošiljajo ali za njimi dojdejo;

8. Od predmetov, ki se prineso v primernem času in ki služijo kot inventar, ali so neposredno potrebni brodariskim društvom za brodenje ob srbski obali, kakor tudi od materiala za popravljaje in gradnjo brodov;

9. Od živalij, ki jih vodijo seboj potujoči potniki zaradi izvrševanja posla, od katerega se žive;

10. Od potnih kovčkov, korb in torb, kadar se vračajo iz inozemstva, ako je nedvomljivo, da so se v njih

preranašali predmeti za potrebo potnika;

11. Od prevoznih sredstev vsake vrste s potrebno opremo, katere preidejo čez mejo samo zaradi prevoza potnikov in blaga, ali ako se vračajo iz inozemstva potem, ko so zaradi tega tja šla;

12. Od konjev in ostalih živalij zajedno s potrebno opremo, ako se uvedejo pri ježi, ali se bodo upotreabili za prenašanje blaga in potnikov, ali ako se hočejo porabiti za vožnjo prevoznih sredstev in blaga, in to, če samo zaradi tega preidejo čez mejo ali se vračajo iz inozemstva potem, ko so pri odhodu bili za to uporabljeni;

13. Od vsakovrstnih prevoznih sredstev, konj in drugih živalij v služaju, kadar v trenutku prihoda v deželo ne služijo kot prenosno sredstvo, pa se dokaže, da jih ima lastnik zaradi tega, in da pride radi tega, da vrši z njimi prevoz. Ako v tem slučaju, kakor tudi v slučajih pod 11. in 12. ostanejo sredstva in živali dalje kakor 6 mesecev v deželi, se mora plačati carina.

14. Od živinske hrane, ki je potrebna potniku za živino, kolikor je potrebna z ozirom na število živine za dva dni;

15. Od rabljene posode, h kateri spadajo sodi, čebri, korbe, koši, žakliji, vreče, zavoji itd., ako se uvozijo zaradi izvoza blaga, ali ako se dokaže, da je temu služilo pri izvozu blaga, kakor tudi od orodja in oprave, ki se začasno uvozijo zaradi predelave domačih proizvodov, pa se nazaj vračajo;

16. Od vzorcev, kakor tudi odrezkov in poskusenj, ki se ne morejo za kaj drugega porabiti. To pa ne velja za predmete prehrane, jedi in pijače;

17. Od predmetov nauka in vede, starin, ki služijo pouku v javnih ustanovah in zbirkah, vajam in obveščanju, kakor tudi od del srbskih umetnikov, ki živijo v inozemstvu; dalje od instrumentov za uverjenje in preiskave v naučne svrhe, od umetniško-pridobitnih predmetov, pridobitnih-tehničnih instrumentov, aparatov in modelov;

18. Od vojnega materijala (orožja, municije itd.) ki ga uvozi država za deželno obrambo, in monopolskih predmetov, ki jih uvozi uprava drž. monopolov;

19. Ukinjeno.
19 a) Od kipov, poprej in v obče figur, namenjenih za javne spomenike.
(Dalje prih.)

H M E L J.

Zatec, dne 2. novembra 1920. Zelo čvrsto 5100—5200 č K za 50 kg; cene se še dvigujejo.

Nürnberg: Zelo čvrsto — 2600 do 3300 M za 50 kg.

Dobava smodnika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago večjo množino navadnega in ojačenega razstrelilnega smodnika. Po železnici se bo odpošiljalo najmanj po 100 kg vsake vrste. Manjše množine se bodo oddajale pri tvrdki Fr. Sevčik, Ljubljana, Židovska ulica. Interesenti naj prigrasijo svoje potrebščine najkasneje do 20. t. m. in predlože ob jednem tozadevno potrdilo od okrajnega glavarstva ali županstva.

Tečaj za luženje (bajcanje). Urad za pospeševanje obrti bo priredil skupno z državno obrtno šolo v Ljubljani dvadnevni tečaj za luženje (bajcanje) Pouk bo celodnevni. Interesenti-mizarji naj takoj prigrasijo svojo udeležbo na Urad za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

Povišanje carine in sicer 100%-no zvišanje izvozne in 50%-no uvozne je brzojavno odredila generalna direkcija carin. Demokratska stranka je takoj storila vse korake, da se ugotovi, ali je ta novi povešček utemeljen in da se v nasprotnem slučaju store vsi koraki za ukinitje te odredbe.

Razglas glede oddaje trt iz državnih trtnih nasadov. V tozadnevni notici v št. 133 »N. D.« se mora glasiti v odstavku: »Te cene veljajo ...« itd. zadnji stavek sledeče: Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale za 100% dražje.

Mezdno gibanje pri »Trboveljski družbi«. Deželna vlada se je 4. t. m. posvetovala o mezdnem sporu pri »Trboveljski premogokopni družbi«, kjer pogajanja niso uspela. Deželna vlada ni odobrila predlogov delavstva in družbe, temveč sklenila, da držeč se načela, da se cene premoga ne smejo zvišati, sama da pogajanjem novo bazo s predlogi, ki utegnejo dvigniti do-

hodke delavstvu in produkciji premoga.

Zacarinjenje poštnih pošiljatev v inozemstvo. Dosedanji način zacarinjenja poštnih zavojev, namenjenih v inozemstvo, je bil močno nepraktičen, ker se je zahtevalo, da mora biti vsak zavoj najprej zacarinjen pri najbližjem carinskem uradu in da ga šele potem sme pošta ekspeditirati. Onim, ki ne stanujejo v mestu carinskih uradov, je bilo pošiljanje skoro onemogočeno, ker so morali zavoj najprej zacariniti v tujem kraju in ga šele potem oddati domači pošti. Ministrstvo je sedaj te neprilike odpravilo in predpisalo, da v krajih, kjer ni carinarnic, sprejemajo pošiljatev pošt. uradi, kateri zavoje pošljejo pošt. uradu onega kraja, kjer je carinarnica. Ta pošt. urad plača vse carinske zneske. V krajih, kjer so carinski uradi, se vrši carinjenje na stari način.

Podkovstvo. Pouk kovačem in konjerejem. Z mnogimi slikami. Stavil živinozdravnik Lovro Tepina, vodja drž. podkovske šole v Ljubljani, cena K 45. Pri nas izide zelo malo knjig za praktično gospodarstvo, saj je ob silni draginji tiska izdaja gospodarskih knjig vsled omejenega kroga odjemalcev zelo dvomljiva. Zato pričujočo knjigo interesentom tem bolj priporočamo.

Iz Češkoslovaške bo na podlagi nove trgovske pogodbe dobivala naša država mesečno 250 vagonov kokska in 100 vagonov šlezkega premoga.

Tvornico za izdelovanje mila so osnovali v Dubrovniku denarni in industrijski krogi. V Dalmaciji in hrvatskem Primorju vlada veliko pomankanje mila in bo zato tvornica gotovo dobro uspevala.

RAZNE VESTI.

Gora na pohodu. Ob letošnjem velikem jesenskem deževju se je utruga cela zapadna stran 1714 m visoke gore Sandling nad Trautalom na Solnograškem in začela drseti nizdol. Ogromna masa se še sedaj ni ustavila in preti nevarnost trgu St. Agatha. Masa ima za seboj že šest kilometrov dolgo pot. Krasne planine in planinske kočice so uničene, uničene ogromne površine gozda. Nesreča je nastala na ta način, da je voda izpodjedla solne plasti v gorski notranjosti. Ako zimski mrazovi ne ustavijo gorske mase na njeni poti, bo zasula spodaj ležeči trg.

Moderni hoteli na otoku Robinsona Crusoe. Otok Juan Fernandez, na katerem se je godila povest Robinsona Crusoe, bo postal imenitno letovišče. Čilska vlada namerava napraviti na otoku narodni park ter sezidati več modernih hotelov.

Vsled strahu je izgubila govorico. Mlada šivilja Ana Klopčar je šla na delo na Glincah, v bližini gostilne Mar. Agnola, jo je popadel velik, črn pes ter ji raztrgal 400 kron vreden jopič. Klopčarjeva se je besnega psa tako prestrašila, da je začasno izgubila govorico. Ko je prišla v delavnico, ji je postalo naenkrat slabo, a govoriti ni mogla niti besedice, samo nerazumljive besede je jecjala. Vseučilišni prof. dr. Alfred Šerko je pri njej konstatiral histerično jecjavo vsled prestrašenja. — Dotični pes je zelo popadljiv in je imela lastnica že pred vojno z njim velike sitnosti. Klopčarjeva bo morala biti najbrže operirana, da zadobi zopet dar govora.

Z Dunaja bežijo trumoma madžarski boljševidi, ki so imeli tam svoje zavetje, dokler so bili na krmilu v Avstriji socialisti. Sedaj pa so v večini krščanski socialci, in madžarske boljševidke je postalo strah. Bežijo baje na Slovaško.

Zadnja poročila.

Iz cone A.

Dunaj, 7. nov. Prevzemanje koroske pibiscitne cone po avstrijskih upravnih oblastih je v polnem teku in bo še ta mesec končano. Prišlo je že 1000 avstrijskih orožnikov. Promet med obema conama je normalen (Op. ur. K temu nemškemu poročilu je kratko dostaviti: uvedene so tudi že krušne izkaznice in ljudstvo že preklinja, ker se mora v mrazu nastavljeni za betvico moke. Začetek mačka je že tul)

Zastoj v vladnih poslih.

Beograd, 7. nov. Po odhodu delegacije v Italijo je nastal v vladnih

poslih popoln zastoj, ker je večina ministrov na agitacijskih shodih.

Ustanovitev poboljševalnic.

Beograd, 7. nov. V ministrstvu za soc. politiko se vrši v torek 9 tm. konferenca, na kateri se bo sklepalo o ustanovitvi poboljševalnic za nedoletne.

Iz volilne borbe.

Beograd, 7. nov. Nosilec demokratske liste v vol. okrožju somborskem je fin. minister Kosta Stojanovič, nosilec liste srbskih radikalcev v skopljskem okrožju pa ar. Vesnić.

Kdo je krivec zastoja pri carinarnah?

Beograd, 7. nov. Prekomerno velik zastoj pri carinarnah in železnicah je prisilil fin. ministra Stojanoviča, da je sestavil posebno carinsko-železniško komisijo, ki naj preišče vzroke. Komisija je trenutno v Ljubljani. Po dosedajšnjih rezultatih preiskave je dognano, da je glavni krivec ravnateljstvo južne železnice, ker prometno in drugo osebje tega ravnateljstva dela raje očitno sabotažo. Južna železnica je bila radi raznih nerednosti kaznovana z globo več milijonov kron.

Avstrijski in madžarski klerikalci mešetarijo.

Budimpešta, 7. nov. Razni listi so javili, da je prišlo več zastopnikov avstrijske krščansko-socialne stranke in so imeli pogajanja z raznimi ministri. Temu nasproti se uradno ugotavlja, da je bil v Budimpešti samo en zastopnik dunajskih krščanskih socialcev in je konferiral o vprašanjih, ki zanimajo Avstrijo in Madžarsko. (Op. ur.: Na primer: habsburgovska monarhija, ki naj obsega Avstrijo in Ogrsko?)

»Velikodušna« Italija.

Rim, 7. nov. Minister za zunanje zadeve Sforza je pred odpotovanjem izjavil zastopniku »Tribune«, da je Italija pripravljena, privoliti Jugoslovanom vse, kar bi se skladalo s potrebami vojaške obrambe. Za Reko zahteva Italija popolno neodvisnost. Sforza meni, da pogajanja ne bodo trajala dolgo. Ako bi se prve dni videlo, da je sporazum nemogoč, se pogajanja ne bodo nadaljevala in bo Italija mislila na odredbe za obrambo svojih interesov.

Mala ententa funkcijonira.

Beograd, 7. nov. »Politika« javlja iz Prage: Časniki objavljajo uradni seznam predmetov, ki se morejo prosto izvažati v Jugoslavijo brez zavarovanja valute. To se smatra za prvo posledico sporazuma male entente.

Naše čete in oblasti zasedle Caribrod.

Beograd, 7. nov. »Politika« poroča iz Pirota: Včeraj popoldne so prišle prve vesti o vkorakanju naših čet v Caribrod. Vojska je prišla v mesto, ko je še vse spalo. Takoj jutraj pa so bile ulice polne praznično oblečenega prebivalstva, ki je toplo pozdravljalo našo vojsko in zastopnike oblasti. Izročitev mesta se je izvršila v polnem redu.

Nova razdelitev agrarnih okrožij na Hrvatskem.

Beograd, 7. nov. »Pravda« javlja: V ministrstvu za agrarno reformo je bila podpisana uredba, ki je velike politične važnosti. Sremska županija se glede agrarne administracije odcepi od zagrebske agrarne direkcije in se priključi direkciji v Vojvodini. To je eden prvih korakov na potu, da se uprava emancipira od starih zgodovinskih mej in se prilagodi stvarnim političnim, socialnim in ekonomskim potrebam.

Poljska odklanja odgovornost.

Varšava, 7. nov. Poljska vlada izjavlja, da n. ma nobe ih zvez s četami, ki se še dalje bojujejo proti sovjetskim četam in da ne prevzema za akcije teh čet nobene odgovornosti.

Poslanska zbornica Združenih držav.

Njujork, 7. nov. V reprezentanci zbornici je doslej: 293 republikancev, 138 demokratov, 1 socialci, 3 poslanci raznih drugih strank.

Sprememba pogodbe med Gdanskim in Poljsko.

Pariz, 7. nov. Veleposlaniška konferenca je odobrila spremembo pogodbe med svobodnim mestom Gdanskim in Poljsko. Nova pogodba bo krog 15. tm. podpisana.

Državna razredna loterija.

Prvo žrebanje bo 3. in 4. januarja 1921.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov

5 premij

od 60.000 do 600.000 dinarjev ali 240.000 do 2.400.000 kron (dva milijona štiristotisoč kron.)

Vsaka druga srečka mora dobiti! Izplačevanje vseh dobitkov v gotovem denarju **brez odbitka!**

Največji dobitek v srečnem slučaju dinarjev

1.000.000

(en milijon) ali

kron

4.000.000

(štiri milijone),

nadalje:

600.000 —, 400.000 —, 200.000 —, 150.000 —, 100.000 —, 80.000 —, 70.000 —, 60.000 —, 50.000 —, 50.000 —, dva po 40.000, pet po 30.000, 18 po 20.000 dinarjev,

odnosno

2.400.000 —, 1.600.000 —, 800.000 —, 600.000 —, 400.000 —, 320.000 —, 280.000 —, 240.000 —, 200.000 —, 200.000 —, dva po 160.000 —, pet po 120.000 in 18 po 80.000 — kron i. t. d., i. t. d.

brez odbitka!!!

Cena srečk za vsak razred:

1/4 srečka Din. 48— ali K 192-	1/2 srečke Din. 24.— ali K 96-
1/4 srečke Din. 12— ali K 48-	1/8 srečke Din. 6.— ali K 24-

Točno in hitro izplačevanje vseh dobitkov z jamčeno!

Naročila iz cele države naj se pošljejo po pošt. nakaznici pooblaščenim glavnim kolekturam

Medjunarodna banka d. d. oddelek razredne loterije Gajeva 8 Zagreb Gajeva 8

Male številke od 1—200 dobijo se izključno samo pri gornji glavni kolekturi.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, **Celje**, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Ljubljana, Maribor, Metković, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež & Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) štiri od sto (4%)

Nova industrija v Jugoslaviji.

(Dopis iz Kranja).

Slovenski puškariji v Borovljah so sklenili, izseliti se v Jugoslavijo in prenesti sedež puškarske industrije v Kranj. Vsled strogo izvajane gospodarskega bojkota so podjetniki bili k temu koraku prisiljeni, ker v Nemški Avstriji ne dobivajo nobenih naročil in torej ne morejo obstati. Z narodnega stališča je tudi ta selitev odobravana vredna. Slovenski delavci, ako bi že res dobili zaslužek pri nemškutarskih podjetnikih, bi se v Borovljah kmalu pomčurili, v Kranju pa bodo ostali dobri Slovenci, drugi pa, manj zavedni, ki bodo prišli za njimi, se bodo na Kranjskem v svoji narodni zavesti utrdili. Ker bo odslej naprej vsak Jugoslovan lovske puške naročeval lahko iz tovarn v Kranju, ostal bo ves denar v naši državi, ki bi sicer romal v Borovlje, torej v inozemstvo.

V Kranju vlada pri vseh slojih za puškarsko industrijo največje zanimanje. Prvo delavnico, v kateri bodo izdelovali vsakovrstne lovske puške in popravljali stare, pokvarjene, je otvoril v Ažmanovi hiši brat prof. M. Šica, Janko Mišic. U mestu so sestavili poseben odbor, katerega naloga bo, poskrbeti potrebne prostore za nove delavnice in za delavska stanovanja. Kakor hitro dospejo vsi stroji za pripravljane in izdelovanje sirovin, našlo bo lep zaslužek pri novi industriji mnogo spretnih in pridnih delavcev, posebno iz Kroepe in Kamnegorice, kjer zdaj itak železna industrija skoro popolnoma počiva. S puškarsko industrijo se bo pomen našega mesta zelo dvignil, to pa tem bolj, ker namera vlada, kakor hitro bo nova industrija kolikor toliko udomačena, v Kranju otvoriti strokovno šolo za puškarijo, za katero so vsi potrebni strokovni učitelji že na razpolago. Ako bodo vsi Jugoslovani pri naročevanju pušk se strogo držali narodne dolžnosti, bodo zagrizeni nemški delavci in podjetniki v Borovljah kmalu občutili, kaj so zgubili z Jugoslavijo. Kranj, metropola naše Gorenjske, pa bo v doglednem času postal naš jugoslovanski — Birmingham.

Prodase

1 štedilnik, 2 še nove črna moška plašča in ena lijr. za plinsko luč Lanovška cesta št 22. pt 1463 1

Rezširjajte „Novo Dobo“!

Na debelo in drobno kupite najbolje pri **tvrdki Janko Bovha**

Celje, Kralja Petra c. Celje, papir, zvezke, svinčnike, peresa, radirke in vse druge šolske in pisarniške potrebščine. 19

Ivan Ravnikar veletrgovina — Celje.

Kupujem pšenico, oves, koruzo in ajdo po najvišji 107 dnevni ceni. 100—99

Za gostilničarje in vinske trgovce se priporočajo stara, močna črna in bela

dalmatinska WINA

katera so vsed svoje visoke gradacije in dobrega okusa tudi najprikladnejša za zboljšanje slabših vrst vina 20

Ivan Matković, zaloga dalmatinskih vin Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

— samo na debelo —

Prodase

blagajna (Nationalkassa) Poizve se v lekarni Vojko Arko Glavni trg. 1464 1

Karbid

v kosih, granul ran in zdrobljen, na drobno ali cele vagone iz Linza razpošilja: **Landwirtschaftliche Maschinengesellschaft Linz a. D., Eisenhandstrasse.** 1465 2—1

Pohišstvo

za 2 spalne sobe se zaradi pomanjkanja prostora po nizki ceni prodaja. Gosposka ulica št. 24, I. nadstropje. 1449 2—2

Pozor!

Prodajam takoj 2 1 vprežna koleseljna. Na ogled so vsak čas v gostilni pri F. Pavilincu, Gledališka ulica 5. 3

Hlapce

1451 3—2
enega h konjem in enega za vsa dela, nadalje enega majerja h kravam sprejme takoj posestvo Bien v Braslovčah

Prodase

radi pomanjkanja prostora velika in mala kredenca, moderni slog, brušene šipe, popolnoma nerabljeni. Naslov pove upravnistvo. 1455 4—2

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ant. Josta ussl.

Franjo Dolžan

Celje

26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega voja“ 79

Prevzema vsa v široko spadatajo dela izvršitev točna in solidna.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Centrala v Ljubljani.

Delniška glavica 50.000.000— K.

Rezerva 45.000.000— K.

PODRUŽNICE: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Maribor, Borovlje, Ptuj.

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka Celje. Telefon št. 75.

Celje, 5. novembra 1920.

P. n.

S sledečim nam je čast obvestiti čisl. komitente, da smo preselili s pondeljkom, dne 8. novembra t.l. svoje bančne prostore v lastno hišo na oglu Aleksandrove in Kralja Petra ulice — preje kavarna „Mercur“ v Celju. — Prosimo, da se blagovolijo pt. stranke v slučaju osebnega opravila pri našem zavodu od pondeljka naprej tedaj v novem lokalu zglasovati.

Z odl. spoštovanjem

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju.

POZOR!

Vsi trgovci stavbenega lesa in vseh vrst rezanega lesa (late) naj pošljejo svoje ponudbe takoj na trg. vca iz Srbije

C. Zečević Zec

Celje, Glavni trg 4.

